

Θεία Λειτουργία...

Δηλαδή;

Δημόσιο ιερό έργο!

Αυτό που κάνουμε για να έχουμε ζωντανή μέσα μας την ύπαρξη-παρουσία του Χριστού, όπως Εκείνος μας υπέδειξε λέγοντας: «...τούτο ποιείτε εις τήν έμην ανάμνησιν...». Υπάρχουν βεβαίως και φυσικές και νομικές λειτουργίες καθόλου... ιερές. Εδώ συζητάμε για την Θεία και Ιερά (όπως ενίοτε επεξηγηματικά προστίθεται) Λειτουργία.

Α. Ποιός... τελεί-προσφέρει, την Θεία Λειτουργία;

Η Εκκλησία... Δηλαδή το Σώμα του Χριστού ολόκληρο. Δηλαδή; Κληρικοί, Λαϊκοί, Κατηχούμενοι (όταν υπήρχαν). ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ. Γι' αυτό όλες οι προσευχές είναι στον πληθυντικό αριθμό. Ο ιερέας προσφέρει (έχοντας χειροτονηθεί προς τούτο) την Ευχαριστία εξ ονόματος ΟΛΩΝ... όχι ipso jure. Γι' αυτό δεν νοείται (τα έκτακτα δεν ανατρέπουν την θεολογία και την τάξη του Εκκλησιαστικού Σώματος) τέλεση Ευχαριστίας χωρίς τον λαό. Ιδιωτική Λειτουργία!!;

Το σύνηθες κείμενο της Λειτουργίας μας, αυτό που τιτλοφορείται ως του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου [σαν να έκατσε μόνος του

(αυτοαναιρούμενος από τους ρηματικούς πληθυντικούς...!!) και έγραψε μια Λειτουργία και μετά μας είπε: «πάρτε την...»] συλλειτουργεί την όλη προσφορά της Ευχαριστίας, με συμπλεκόμενες (νοηματικά και τελεστικά) προσευχές, ανάμεσα στους κληρικούς και τους λαϊκούς, που στην λογική και διαδικασιακή εξέλιξη της Λειτουργίας συμπροσφέρουν τα προς αγιασμόν Δώρα, συμπροφέροντας τις ευχές.

Σκοτεινά χρόνια όμως, αναλφαβητισμός και θεολογική άγνοια, κάλυψαν το Μέγα τούτο Μυστήριο... μετακυλίοντας την ποιότητά του... στο ακατανόητο! **Μυστήριο όμως δεν είναι το ακατανόητο** (ως προς τα νοήματα των προσευχών και των τελουμένων) **αλλά ο “άγνωστος” τρόπος παρέμβασης του Αγίου Πνεύματος.** Ο Θεός και βλεπόμενος παραμένει μυστήριο, όπως διδάσκει η Εκκλησία.

Όταν ο Χριστός την πρώτη και “μοναδική” φορά στο υπερώο παρέδωσε την Ευχαριστία, δεν τελούσε... ακατανόητα, ούτε έλεγε ανεκφωνήτως τις προσευχές!!! (Όπως κάποιοι τραγικά ισχυρίζονται... Έλεως Κύριε!). Ο Αμνός, ο Άρτος και το Ποτήριο ήταν κύρια στοιχεία του Εβραϊκού Πάσχα. Στην περίπτωση μας ο Αμνός ήταν ο προσφέρων και προσφερόμενος. «Αὐτός γάρ σεαυτὸν ἱερουργεῖς...» (Κανόνας Μεγάλης Πέμπτης, ωδή γ', τροπάριο α').

Είναι χρήσιμη μια ανάγνωση της περιγραφής

του Πάσχα των Εβραίων (Εξοδ. Κεφ. 12), για συνειδητοποίηση και του προσφέροντος και των συμμετεχόντων και των απουσιαζόντων... Οι Εβραίοι, Χριστός και απόστολοι, δεν διεννοούντο προσευχές... μουγκές και ιδιωτικά προσφερόμενες. Την αποκλειστικότητα τελεσιουργίας της θυσίας την είχαν οι ιερείς και οι αρχιερείς στο Ναό και ο πατέρας σε κάθε σπίτι. Δεν είχαν όμως τις προσευχές. Οι προσευχές συνεκφωνούνται υφ' όλων και οι ιερείς προσέφεραν τις θυσίες. Η θυσία στο Ναό απαγορευόταν να γίνει από μη ιερείς. Ο λαός του Θεού βεβαίως, συνολικώς είναι άγιος! Η ιερατική καθιέρωση δεν ήταν διάκριση κοινωνική, αλλά θυσιαστική προσφορά! Αυτό έγγραφε η μήτρα του αρχιερέως!! (Δεν είχε απλώς... λαμπυρίζοντα πετραδάκια, ως τό γε νῦν!!!) έγγραφε: «Ἀφιέρωμα τῷ Κυρίῳ» (Εξοδ. 29,32). Δηλαδή θυσία... όπως Εκείνος. Και μετά το μέτρο, που φανέρωσε για την Ιεροσύνη ο Χριστός κάθε ιερέας «Ἀφομοιωμένος τῷ Ὑιῷ τοῦ Θεοῦ μένει ἱερεύς εἰς τό διηνεκές». Αν δεν “αφομοιωθεῖ” ο μέτοχος της αγίας Ιεροσύνης, τότε ο Ερχόμενος «κρίναι πάντας» διχοτόμησει [τί ρήμα; Γιατί άραγε; Είναι... δύο; ΝΑΙ. Το φυσικό πρόσωπο και η ιεροσύνη του] τους κακούς εργάτες (Ματθ. 24,51).

Όπως προείπαμε σκοτεινοί χρόνοι μας έχουν αφήσει δυστυχώς στρεβλώσεις και υπερευλάβιες τραγικές και άγνοια δολοφονική και «μαγική

συμμετοχή» στην Λατρεία, πράγματα που γίνονται βαρίδια εμποδίζοντας την σχέση με το χώρο ζωής των χριστιανών, που είναι η Θεία Λειτουργία. Εκδίδουμε λοιπόν το κείμενο της Αγίας Ευχαριστίας στοιχηδόν σε (σχεδόν) συνεχή ροή, για να γίνει αντιληπτή ακόμη και από τους ηθελημένα επιμένοντας στα παραδοσιακά λάθη, ή ενοείδεια του Εκκλησιαστικού Σώματος!! Είναι ΕΝΑ κείμενο η λειτουργία των χριστιανών, που το τελετουργούν ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ. Οι ιερείς και ο λαός, αδιασπάστως ενωμένοι.

Στην κυρίως Αναφορά, όταν γίνεται μνεία του οράματος του Ησαΐα, ο λαός ψάλλει τον ύμνο του Ησαΐα: «Ἅγιος Ἅγιος Ἅγιος...».

Τα Κυριακά Λόγια «...Λάβατε φάγετε... Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...» δεν τελούν το Μυστήριο· μας θυμίζουν την προτροπή της Ανάμνησης. Η Εκκλησία καθαγιάζει και μεταβάλλει τα δώρα, ξέροντας αυτό που λέει ο Νικόλαος Καβάσιλας: «*Ἡ θυσία αὕτη γίνεται οὐ σφαττομένου τηνικαῦτα τοῦ Ἄμνου ἀλλὰ τοῦ ἄρτου μεταβαλλομένου εἰς τόν σφαγέντα Ἄμνον*» (Νικόλαος Καβάσιλας, Ἑρμηνεία εἰς τὴν Θεία Λειτουργία, P.G. τ. 150, 440-441).

Στην ύψωση των Δώρων (προ του καθαγιασμού) λέμε: «*Τά σά ἐκ τῶν σῶν σοί προσφέρντες κατά πάντα καί διά πάντα (μέχρις ἐδώ ο ιερέας, και το υπόλοιπο του ύμνου από όλους), Σέ ύμνοῦμεν, Σέ εὐλογοῦμεν, Σοί εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καί δεόμεθά σου ὁ Θεός ἡμῶν*».

Και συνεχίζει ο ιερέας: «Ἐτι προσφέρομεν...», δηλαδή, μετά την δοξολογία Σου από όλους μας, παρακαλούμε πάλι όλοι μαζί να στείλει (ο Θεός ΠΑΤΗΡ) το Άγιο Πνεύμα Του, σε εμάς πρώτα και μετά στα δώρα που προσφέραμε και να τα μεταβάλει, μεταβάλλοντας κι εμάς τους “μεθέξοντας” (που θα κοινωνήσουμε) μετά ταύτα, συνεκφωνούντες, μετά τις επικλήσεις του Αγίου Πνεύματος, το ΑΜΗΝ.

Β. Σε ποιον “προσφέρεται” η Ευχαριστία;

Προφανέστατα ο προσδιορισμός... Ευχαριστία “δείχνει” το πρόσωπο του Χριστού, ο Οποίος «...δι’ ἡμᾶς καί διὰ τήν ἡμετέραν σωτηρίαν...» έγινε άνθρωπος και μας έδειξε με την διδασκαλία Του την οδό της Σωτήριας Βασιλείας του Θεού και «έσταυρώθη καί έτάφη καί ανέστη».

ΟΜΩΣ!! Εμείς ευχαριστώντας τον Χριστό για όλα αυτά, προσφέρουμε την Ευχαριστία στον Θεό Πατέρα, παρακαλώντας Τον να μας υιοθετήσει (... ως τόν άσωτον) χάριν και εξαιτίας, του Μεγάλου Αδελφού μας και Υιού Του.

Αν μελετήσουμε προσεκτικά το κείμενο της Θείας Λειτουργίας θα το κατανοήσουμε πλήρως. Αν μας μπερδεύει η προ της μεταλήψεως μικρή προσευχή «Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...», τότε είναι καλό να μάθουμε ότι αποτελεί και είναι παλαιά μεταγενέστερη προσθήκη, συμπεριλαμβανόμενη στον Βαρβερινό Κώδικα (τέλος

ΚΕΙΜΕΝΟ
ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
(στοιχηδόν)

Ἱερέας Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Χορός Ἀμήν.

Ἱερέας Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Χορός Κύριε ἐλέησον (σε κάθε αίτηση).

Ἱερέας Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν

αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ἱπταμένων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Ἀμήν.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Χορός **Σοί, Κύριε.**

Ἱερέας Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος, οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτός, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τοῦτον, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευ-

χομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Χορός Ἀμήν.

ΑΝΤΙΦΩΝΑ

Α΄ Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις...

Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἠτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.

Ταῖς πρεσβείαις...

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι. Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ταῖς πρεσβείαις...

Ἱερέας Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Χορός Κύριε, ἐλέησον.